

بایدن باید طرحی ثانوی با فرض پیروزی حوثی‌ها داشته باشد

به قلم دیوید شنکر (/fa/experts/dywyd-shnkr/)

۱ دسامبر ۲۰۲۱

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/biden-needs-plan-b-yemen-if-houthis-win

العربية (/ar/policy-analysis/baydn-bhajt-aly-khtt-bdylt-llymn-adha-antsr-alhwthywn/)

Also published in Foreign Policy

درباره نویسنده

دیوید شنکر (/fa/experts/dywyd-shnkr/)

.David Schenker is a Senior Fellow at The Washington Institute and former Assistant Secretary of State for Near Eastern Affairs

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

پایان دادن به جنگ در شرایط کنونی مشکلات جدیدی ایجاد خواهد کرد مگر اینکه گام‌های دیگری برای جلوگیری از قاجاق اسلحه و تقویت امنیت در عربستان سعودی و دریای سرخ برداشته شود

بیچاره «تیم لندرکینگ»! در ماه فوریه این دیپلمات کهنه‌کار آمریکایی و یکی از بهترین و برجسته‌ترین عوامل وزارت خارجه آمریکا در خاورمیانه بدشانسی آورد و به سمت نماینده ویژه دولت بایدن در یمن منصوب شد. از آن زمان تا امروز او نه تنها وظیفه سخت و پردردسر میانجی‌گری برای پایان دادن به جنگ هفت‌ساله میان شورشیان حوثی (مورد حمایت ایران) و دولت عبد ربه منصور هادی رئیس‌جمهور یمن (مورد حمایت عربستان سعودی) را بر عهده داشته بلکه مسئول مهار بدترین بحران انسانی روی زمین نیز بوده است. متأسفانه در هیچ یک از این دو زمینه کارها به‌خوبی پیش نرفته است.

لندرکینگ مقصر نیست. دیپلماسی موفق نیازمند اهرم مؤثری است که واشنگتن فاقد آن است. مطمئناً ایالات متحده می‌تواند عربستان سعودی را تحت فشار قرار دهد اما ریاض این روزها برای پایان دادن به جنگ نیازی به متقاعد شدن ندارد. در واقع در سال‌های اخیر سعودی‌ها در گفت‌وگوهای همراه حسن نیت (<https://www.state.gov/briefing-on-yemen-with-timothy-lenderking-u-s->) در مورد <https://www.ft.com/content/852e94b8-ca97-4917-9cc4-e2faef4a69c8>) شرکت کرده‌اند. مشکل خود حوثی‌ها هستند که ثابت کرده‌اند سرکش و سازش‌ناپذیرند و اکنون با پیشرفت‌های آهسته اما پیوسته خود در میدان جنگ وقت‌کشی می‌کنند. حوثی‌ها با توجه به وضع دولت هادی و نیروهای متحد محلی‌اش که متلاشی شده و فاقد سلاح کافی اند و دائماً یا یکدیگر در حال جنگ (https://www.washingtonpost.com/world/middle_east/yemeni-separatists-suspend-talks-with-govt-clashes-resume/2020/08/26/f84b4c3e-e780-11ea-bf44-0d31c85838a5_story.html) انگیزه چندانی برای آمدن به پای میز مذاکره ندارند. این‌ها مجموعه شرایطی است که سعودی‌ها قادر به اصلاح آن نبوده‌اند.

تمایل حوثی‌ها به راه حل نظامی به جای مذاکره دارد نتیجه می‌دهد. شورشیان حوثی دو سال پس از عملیات نظامی خود در مأرب - استان استراتژیکی که به اسم پایتختش شناخته می‌شود- در آستانه فتح این استان و مرکز آن هستند. این منطقه نفت‌خیز یکی از آخرین

مناطق کلیدی در شمال یمن است که محل مناقشه با دولت هادی است و دروازه‌ای به سوی «شبوه» محسوب می‌شود که یکی دیگر از استان‌های تحت کنترل دولت هادی است و منابع انرژی و زیرساخت‌های مهمی دارد. این یک پیروزی بزرگ خواهد بود و برای آن چنان‌که گفته می‌شود حوثی‌ها هزاران سرباز از دست داده‌اند که بسیاری از آن‌ها کودکان بوده‌اند اما پیروزی آن‌ها ورق را در این جنگ برمی‌گرداند.

اگر حوثی‌ها ارتش ملی یمن را که تحت حمایت عربستان است در یکی از آخرین دژهای اصلی‌اش در شمال شکست دهند و مرکز انرژی یمن را نیز تحت کنترل خود درآورند اساساً جنگ را برده‌اند. این بدترین سناریو برای ریاض و واشنگتن و مردم یمن خواهد بود. حتی اگر جنگ تمام شود باز هم شرایط انسانی مردم یمن همچنان بحرانی باقی خواهد ماند چرا که دو سوم از ۳۰ میلیون شهروند یمنی همچنان با قحطی مواجه اند و برای خوراک روزانه‌شان به برنامه غذایی جهانی سازمان ملل متحد وابسته اند. در همین حال نیروهای نیابتی ایران یک کشور عربی دیگر را نیز کنترل خواهند کرد و عربستان سعودی در برابر حملات موشکی و پهپادی همسایه جنوبی خود آسیب‌پذیر خواهد بود.

یمن یک مشکل جهانی دیگر برای دولت بایدن است. دولت آمریکا به زودی با چالش دولت ورشکسته دیگری (مثل افغانستان) تحت رهبری حوثی‌های اسلامگرا و ستیزه‌جو با توهمات هزاره‌ای (آخرا زمانی) مواجه خواهد شد - حتی اگر فرض کنیم حوثی‌ها اسماً شیعه باشند.

پیامدهای بالقوه این اتفاق قابل ملاحظه است. حوثی‌ها نه تنها ممکن است همچنان متحدان آمریکا در خلیج فارس را هدف قرار دهند بلکه اگر ائتلاف ضعیف سعودی شهر بندری جدیده یمن و بقیه سواحل دریای سرخ را از دست بدهد حوثی‌ها می‌توانند به راحتی در مسیر انتقال روزانه بیش از ۶ میلیون بشکه نفت و فرآورده‌های نفتی (<https://www.eia.gov/todayinenergy/detail.php?id=41073>) از طریق یکی از مهم‌ترین تنگه‌های جهان یعنی تنگه باب المندب اختلال ایجاد کنند. به علاوه حوثی‌ها اجازه نخواهند داد نفت‌کش قدیمی و تک‌لایه یمنی که به عنوان انبار نفت شناور در ۵ مایلی ساحل لنگر انداخته تعمیر شود یا از این آب‌ها خارج شود و این به معنای یک فاجعه زیست‌محیطی قریب‌الوقوع خواهد بود. در صورت غرق شدن این نفت‌کش ۴۵ ساله ممکن است یک میلیون بشکه نفت به دریای سرخ نشت کند و دسترسی به بندر را محدود سازد. بر کارخانه‌های نم‌زدایی و منابع آب شیرین برای ۱۰ میلیون نفر تأثیر بگذارد باعث توقف ماهیگیری شود و بحران انسانی را تشدید کند.

هیچ راه حل خوبی برای یمن وجود ندارد. کاخ سفید فعلی همانند دولت‌های ترامپ و اوباما تلاش کرد تا طرفین درگیر را ترغیب به مذاکره کند اما موفق نشده است. اکنون مسئله اصلی سامان دادن به وضعیت کشوری است که برآمدن اولین دولت تحت سلطه ایران در شبه جزیره عربستان طی چند قرن اخیر تقریباً در آن اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

خوب یا بد این احتمال صفر است که دولت بایدن تلاش کند تا با همکاری سعودی‌ها یا با مسلح کردن و سازماندهی بهتر دولت هادی و متحدان محلی آن یا با دستور دادن به ارتش آمریکا برای مداخله مستقیم در امور یمن جلوی پیروزی حوثی‌ها را بگیرد. بنابراین پس از پایان احتمالی جنگ بر عهده آمریکا خواهد بود که مانع شرارت ایران در یمن تحت کنترل حوثی‌ها شود امنیت کشتی‌رانی در دریای سرخ را حفظ کند و جاه‌طلبی‌های ارضی ([https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2020/02/06/the-houthi-model-of-](https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2020/02/06/the-houthi-model-of-government) **government**) حوثی‌ها در عربستان سعودی را محدود سازد.

با وجود بی‌علاقگی آشکار جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا به محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی اولین کار بایدن تقویت قابلیت‌های دفاعی پادشاهی سعودی بوده است. طی دو سال گذشته عربستان سعودی به طرز چشمگیری توانایی خود را برای مقابله با تهدیدهای موشکی و پهپادی حوثی‌ها بهبود بخشیده است اما ریاض برای ادامه این کار به تعهد ایالات متحده برای تقویت زرادخانه دفاعی‌اش نیاز دارد از جمله تأمین آتشبارهای ضد موشکی پاتریوت و موشک‌های ضد هوایی برای هدف قرار دادن پهپادهای حوثی. گام دیگر برای بایدن این است که دوباره حوثی‌ها را در فهرست سازمان‌های تروریستی خارجی قرار دهد عنوانی که او پس از ورود به کاخ سفید آن را لغو کرد. با وجود اینکه بحث از این موضوع همچنان در جریان است من معتقدم کار مایک پمپئو وزیر خارجه وقت آمریکا زمانی که رسماً حوثی‌ها را تروریست نامید درست بود این گروه عمداً بیمارستان‌ها را بمباران می‌کند کودک - سربازها را استخدام می‌کند و آن‌ها را در جنگ به کار می‌گیرد و در ۳۰ دسامبر ۲۰۲۰ سعی کرد همه اعضای دولت به رسمیت شناخته شده بین‌المللی یمن را از بین ببرد اما در صورتی که معیارها تروریست نامیدن این گروه را اقتضا کند باز هم مشخص نیست که در نهایت این کار بتواند بر رفتار این گروه تأثیر گذارد یا از نظر مالی آن‌ها را محدود کند.

علاوه بر کمک‌های دفاعی دوجانبه به سعودی‌ها دولت بایدن باید از هم اکنون با پیش‌بینی احتمال پایان جنگ به سرعت یک مکانیسم امنیتی چندجانبه در دریای سرخ ایجاد کند تا از قاچاق سلاح‌های غیرقانونی ممانعت شود قاچاق انسان و کالا را متوقف کند و از ایجاد خطر برای کشتی‌رانی از جمله مین‌گذاری در بخش جنوبی دریای سرخ جلوگیری کند. این ابتکار عمل اگر در قالب تلاش گسترده بین‌المللی

برای مقابله با همهٔ مسائل امنیتی مرتبط با کشتی‌رانی جهانی در خلیج عدن و اطراف آن ارائه شود – و به بیان دیگر صرفاً ماموریت خاصی در یمن برای هدف گرفتن حوثی‌ها و ایران نباشد – می‌تواند جلب همکاری کند. برای این منظور دولت باید بررسی کند که آیا محدودهٔ وظایف عملیات کنونی مقابله با دزدی دریایی موسوم به «نیروی رزمی ترکیبی ۱۵۱» می‌تواند گسترش پیدا کند یا خیر.

از همه مهم‌تر شاید این باشد که دولت بایدن پس از اینکه حوثی‌ها کنترل یمن را به دست گرفتند باید برای ممانعت از ایران در تکمیل پروژه‌اش در جهت بازسازی نهادهی شبیه حزب‌الله در جبههٔ جنوبی عربستان سعودی تحریم تسلیحاتی سال ۲۰۱۵ سازمان ملل علیه یمن را دوباره اجرا کند. این امر مستلزم تلاش‌های مستمر و بیشتر برای ممانعت‌های دریایی و همچنین اجرای طرح تحریم ترافیک هوایی برای جلوگیری از قاچاق تجهیزات پیشرفتهٔ نظامی ایران است. به رغم تلاش‌های دولت بایدن برای احیای توافق هسته‌ای بهتر با ایران حفظ تحریم‌های تسلیحاتی سازمان ملل متحد بر یمن ممکن است مستلزم آن باشد که واشنگتن تهران را به خاطر ادامهٔ تأمین سلاح‌های بی‌ثبات‌کننده برای نیروی نیابتی‌اش -حوثی‌ها- تحریم یا مجازات کند.

اگر دولت بایدن شکست بخورد خطر فقط این نیست که تسلیحات بیشتر و پیشرفته‌تر ایرانی از یمن به سمت ریاض نشانه رود اسرائیلی‌ها هم نگران نیات حوثی‌ها و ایران هستند و در سال جاری دو بار آتشبارهای دفاع موشکی پاتریوت و گنبد آهنین را علیه موشک‌ها و پهپادهای احتمالی که از سوی یمن شلیک شود (<https://www.timesofisrael.com/idf-deploys-air-defenses-to-south-amid-threats-of-attack-from-yemen/>) مستقر کردند.

این احتمال هنوز هست که دولت هادی با گروه‌های یمنی مخالف حوثی‌ها برای انجام یک حملهٔ متقابل متحد شود و سعودی‌ها نیز با اقدام به تجهیز تسلیحاتی یمنی‌ها در مأرب امکان پیروزی آن‌ها را فراهم سازند اما اگر چنین نشد ورق به طرز چشمگیری برخواهد گشت. نتیجهٔ محتمل این است که دشمنان واشنگتن دیر یا زود در این جنگ پیروز شوند. با در نظر گرفتن این مسیر تاریک و ناهموار زمان آن فرا رسیده که دولت بایدن به طرحی ثانوی برای مهار یمن تحت کنترل نیروهای نیابتی ایران فکر کند.

دیوید شنکر هموند ارشد تاوب در انستیتو واشنگتن و دستیار پیشین وزیر خارجهٔ آمریکا در امور خاور نزدیک در دوران دولت ترامپ است. این مقاله قبلاً در وب سایت فارین پالیسی (<https://foreignpolicy.com/2021/11/04/yemen-biden-war-houthi-saudi-iran/>) منتشر شده است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریۀ ۲۰۲۲

Farzin Nadimi

([/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology](https://policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology))

BRIEF ANALYSIS

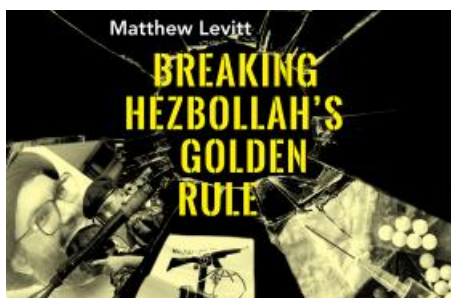
Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

فوریہ ۲۰۲۲ ۱۱

Simon Henderson

(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

فوریہ ۲۰۲۲ ۹

Matthew Levitt

(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule)

TOPICS

(fa/policy-analysis/khlyj-w-syast-hwzh-anrzh/) خلیج و سیاست حوزه انرژی

(fa/policy-analysis/mn-ashah/) منع اشاعه

(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

(fa/policy-analysis/syast-amryka/) سیاست آمریکا

REGIONS & COUNTRIES

(fa/policy-analysis/ayran/) ایران

(fa/policy-analysis/kshwrhay-hashykhlyj-fars/) کشورهای حاشیه خلیج فارس